

A fantázia szerepjátékai szocializálnak

Wéber Péter

Az ismertető két tervezetet tartalmaz:

1. Komplex művészetelmélet és -történet tanterve – Logosz-tanterv [log-elm]

Jellemzői

- komplexitás, interdiszciplinaritás, összehasonlító szemlélet
- koncentrikus tananyag-elrendezés
- heurisztikus megismerési és gondolatmodellek
- a fenomenológiai és történeti megközelítés egysége
- az indukció és dedukció egysége
- igényesség, valamint a növendékek együttműködő önállóságára épülő magas követelményszint

2. Egységes, 16 éves színház- és filmművészeti képzés szerkezeti koncepciója

Jellemzői

- több iskolatípus között teremt sokoldalú kapcsolatot
- több különböző pedagógiai szintű és célú funkciót szolgál egyidejűleg
- változatos be- és kilépési pontok
- hatékony szocializáció, dinamikus kreativitás- és szemléletformálás
- egységes és igényes ember- és valóság szemléletet alapoz meg az 1. évfolyamtól az érettségiig (és az erre épülő diplomáig)

Kapcsolatfelvétel és információ:

Wéber Péter • Elő-Tér Művészeti Iskola • Almássy Téri Szabadidőközpont, 1077 Bp. Almássy tér 6.
tel. 3517406; 3521572

1. Komplex művészetelméleti és -történeti tanterv

művészeti tagozatos középiskolák, szakiskolák és szakközépiskolák 7–12. évfolyama számára

Logosz-tanterv [elm.7–12]

Szerző: *Wéber Péter, az Elő-Tér Művészeti Iskola, valamint a Logosz Színházi és Színészképző Stúdió vezetője*

Az árnyékolt cellák a javasolt (nem kötelező) témaköröket jelzik.

A tanterv a Köznevelési Modernizációs Alapítvány támogatásával készül.

A tananyag beosztása

7–8. évfolyam	óra-szám	9–10. évfolyam	óra-szám	11–12. évfolyam	óra-szám	össz.
I. Szertartások az ősi kultúrákban, 1	1	I. Szertartások az ősi kultúrákban, 2	1	I.		2
II. Az áldozati és szertartásos motívumok továbbélése a művészet története folyamán és a kortárs művészi, valamint a mindennapi megnyilvánulásokban, 1	3	II. Az áldozati és szertartásos motívumok továbbélése a művészet története folyamán és a kortárs művészi, valamint a mindennapi megnyilvánulásokban, 2	2	II. Az áldozati és szertartásos motívumok továbbélése a művészet története folyamán és a kortárs művészi, valamint a mindennapi megnyilvánulásokban, 3	3	8
III.		III. A rítusok összefüggése a természetszemlélettel	2	III.		2
IV.		IV. A mágia és fajtáinak szerepe a művészet keletkezésében	2	IV.		2
V. A helyettesítés (virtualitás) a kultúra egyes területein, 1 – A mesék	2	V. A helyettesítés (virtualitás) a kultúra egyes területein, 2	4	V. A helyettesítés (virtualitás) a kultúra egyes területein, 3	2	8
VI.		VI. A pap mint küldött: közvetítő az anyagi és szellemi világ között	2	VI.		2
VII. Rítus és színháték, 1	1	VII.		VII. Rítus és színháték, 2	1	2
VIII.		VIII.		VIII. A képviselő és a helyettesítés mint a metafora alapja	3	3

7–8. évfolyam	óra- szám	9–10. évfolyam	óra- szám	11–12. évfolyam	óra- szám	össz.
IX.		IX.		IX. A metafora mint a művészet alapkategóriája	1	1
X. Jelek és jelképek, 1 – A kontextus	3	X. Jelek és jelképek, 2	2	X. Jelek és jelképek, 3	3	8
XI. A valóság természete, 1	2	XI. A valóság természete, 2	5	XI. A valóság természete, 3	5	12
XII. A szellemi tevékenység (gondolkodás) készségei és zavarai, 1	4	XII. A szellemi tevékenység (gondolkodás) készségei és zavarai, 2	4	XII. A szellemi tevékenység (gondolkodás) készségei és zavarai, 3	7	15
XIII. A kultúra A kultúra területei és legfőbb jellemzői, 1	5	XIII. A kultúra A kultúra területei és legfőbb jellemzői, 2	4	XIII. A kultúra A kultúra sajátos területe: a művészet	6	15
XIV.		XIV. Helyettesítés és képviselő (metaforikus megközelítés) az óskori művészetben és a művészet mágius eredetű elemeiben (ismétlés és összefoglalás)	2	XIV.		2
XV. Művészeti ágak	2	XV.		XV.		2
XVI. Műnemek a különféle művészeti ágakban (áttekintés)	1	XVI.		XVI. Műnemek a különféle művészeti ágakban (a korábbiak finomítása)	1	2
XVII. Műfajcsoportok, műfajok a különféle művészeti ágakban (áttekintés)	1	XVII.		XVII. Műfajcsoportok, műfajok a különféle művészeti ágakban (a korábbiak finomítása)	1	2
XVIII. A film műnemei, műfajcsoportjai, műfajai (áttekintés)	0,5	XVIII.		XVIII.		0,5
XIX. Színházi műnemek, műfajcsoportok, műfajok (áttekintés)	0,5	XIX.		XIX.		0,5
XX. A görög drámai és sportjátékok	1	XX.		XX.		1
XXI. A görög színház, dráma és színészet, 1	2	XXI. A görög színház, dráma és színészet, 2 – Dionüszosz, Szophoklész és Euripidész	4	XXI.		6
XXII.		XXII. A hellenizmus és a római epigonizmus – A birodalmi eszme a hellenizmusban és római impérium idején	3	XXII.		3
XXIII.		XXIII. A római tragédia és vígjáték	1	XXIII.		1
XXIV.		XXIV. Közösségi művészeti korszakok Óskor és törzsi művészet Ókor Középkor	3	XXIV.		3
XXV. Közösségi színházi műformák a középkorban – a megidéző (digitális) jelleg a középkor színházában	1	XXV.		XXV.		1
XXVI.		XXVI. Az individuum dominanciájának kezdete: a reneszánsz	1	XXVI.		1
XXVII. Az Erzsébet-kori színház, 1 – színjátszás és dramaturgia; Shakespeare alakja	2	XXVII.		XXVII. Az Erzsébet-kori színház és Shakespeare drámái	11	13
XXVIII.		XXVIII. A barokk zene	3	XXVIII.		3
XXIX.		XXIX. A barokk prózai és zenés színház és előzményei	1	XXIX.		1
XXX.		XXX. A commedia dell'arte	2	XXX. A commedia dell'arte reformja: az individuális jellemvígjáték	6	8
XXXI.		XXXI. A közösségi és az individuális magasművészet végleges kettéválása a 18–19. században	1	XXXI.		1
XXXII. A bécsi klasszika zenéje – bevezetés és műismeret	2	XXXII. A bécsi klasszika és romantika zenéje	7	XXXII.		9
XXXIII.		XXXIII. A klasszicizmus színháza	2	XXXIII.		2
XXXIV. A romantika színháza – a bel canto és Verdi	5	XXXIV. A romantika színháza – Wagner és a Gesamtkunstwerk	3	XXXIV.		8

7-8. évfolyam	óra-szám	9-10. évfolyam	óra-szám	11-12. évfolyam	óra-szám	össz.
XXXV.		XXXV. A zenés színház	6	XXXV.		6
XXXVI.		XXXVI.		XXXVI. Akadémizmus, populáris és magasművészet. Az autonóm művészet	1	1
XXXVII.		XXXVII. A magasművészet két ágra bomlása a klasszicizmustól kezdve (áttekintés)	1	XXXVII.		1
XXXVIII.		XXXVIII.		XXXVIII. Populáris művészeti (kreativitási) formák a klasszicizmustól máig	5	5
XXXIX.		XXXIX. A művészet önmagára iránti érdeklődésének túlsúlya A szecesszió	1	XXXIX. A művészet önmagára iránti érdeklődésének túlsúlya: az avantgard Az avantgardizmus irányzatai A neoavantgard	2	3
XL. Valóságelvű irányzatok az egyes művészeti ágakban A felvilágosodás és klasszicizmus A nagyrealizmus A naturalizmus	2	XL. Valóságelvű irányzatok az egyes művészeti ágakban Az impresszionizmus A konstruktivizmus A Bauhaus A pop art A szuperrealizmus	2	XL.		4
XLI. Teljességelvű irányzatok az egyes művészeti ágakban A romantika A szimbolizmus A sci-fi	2	XLI. Teljességelvű irányzatok az egyes művészeti ágakban A szürrealizmus Komputerművészet	2	XLI.		4
XLII. A naturalizmus színháza A verista opera és Puccini	4	XLII. A naturalizmus és a szimbolizmus színháza	3	XLII.		7
XLIII.		XLIII. Naturalizmus és színpadi realizmus Csehov	3	XLIII. Naturalizmus és realizmus Sztanyiszlavszkij – <i>A színész munkája</i>	7	10
XLIV. Az idő és a tér az egyes művészeti ágakban, 1 A zene – az időbeli építészet Az építészet – a megfagyott zene A tér és az idő az álló és mozgóképen Az irodalom – a tér és az idő virtualitásának szabadsága	2	XLIV. Az idő és a tér az egyes művészeti ágakban, 2 A film – a tér és az idő kreatív szabadsága A színház – a cselekvés szabadsága	1	XLIV. Az idő és a tér az egyes művészeti ágakban, 3	5	8
XLV.		XLV. Az ősi, a keleti és a nyugati kultúra ember-, valóság- és művészetszemlélete	4	XLV.		4
XLVI. A keleti színház, 1 – A japán színház	1	XLVI.		XLVI. A keleti színház általános jellemzői	4	5
XLVII.		XLVII. Technika, technológia, tudomány, művészet a 20. század előtt	2	XLVII. Technika, technológia, tudomány, művészet a 20. században	3	5
XLVIII. Vizuális illúzió, 1	2	XLVIII. Vizuális illúzió, 2 A mozgókép technikai előzményei	1	XLVIII.		3
XLIX. A film valóságossága és virtualitása	2	XLIX.		XLIX.		2
L. A film kompozíciója, 1	1	L. A film kompozíciója, 2	3	L. A film kompozíciója, 3	3	7
LI.		LI. Az idő a filmen, 1 – A montázs	3	LI. Az idő a filmen, 2	3	6
LII.		LII. A tér a filmen, 1	2	LII. A tér a filmen, 2	3	5
LIII. A film hősei és szereplői	1	LIII.		LIII.		1
LIV. A színpadi kompozíció és a hatás, 1	2	LIV.		LIV. A színpadi kompozíció és a hatás, 2	6	8
LV. A színház tér- és időkezelése, 1	2	LV. A színház tér- és időkezelése (2) az egyes dramaturgiai rendszerekben	5	LV. A színház tér- és időkezelése, 3	4	11
LVI.		LVI. A színpadi alak	4	LVI.		4
LVII.		LVII. Film és színház, 1	2	LVII. Film és színház, 2	1	3
LVIII. A filmburleszk. Chaplin, Buster Keaton	2	LVIII.		LVIII.		2
LIX. A monumentális némafilm, 1 (Európa, Amerika)	1	LIX. A monumentális némafilm, 2 (német, szovjet)	2	LIX.		3
LX. A gépmember a filmen, 1 (expresszionizmus)	1	LX.		LX. A gépmember a filmen, 2 (expresszionizmus és szürrealiz-	3	4

7–8. évfolyam	óra-szám	9–10. évfolyam	óra-szám	11–12. évfolyam	óra-szám	össz.
				mus)		
LXI.		LXI.		LXI. A gépember a színházban	3	3
LXII.		LXII.		LXII. A szürrealizmus a filmen Buñuel	2	2
LXIII.		LXIII.		LXIII. A szürrealizmus a színházban García Lorca	1	1
LXIV. A szórakoztató színház	1	LXIV.		LXIV.		1
LXV. A szórakoztató film	1	LXV.		LXV.		1
LXVI.		LXVI. A film realista irányzatai, 1 (francia, olasz, lengyel)	5	LXVI. A film realista irányzatai, 2 (skandináv, japán, francia új hullám, amerikai)	8	13
LXVII.		LXVII.		LXVII. A csalódottság filmművésze (A csehszlovák groteszk; Antonioni, Pasolini, Fassbinder, Wenders, Jarmusch)	5	5
LXVIII.		LXVIII.		LXVIII. A gesztikus színház (Artaud, Brecht, Grotowski)	3	3
LXIX.		LXIX.		LXIX. A figuraalkotás módszereinek története	5	5
LXX.		LXX.		LXX. Az 1945 utáni világszínház irányzatai és alkotói	3	3
LXXI.		LXXI.		LXXI. A mai magyar színház törekvései	3	3
LXXII.		LXXII. Az 1960 utáni magyar film és alkotói, 1	2	LXXII. Az 1960 utáni magyar film és alkotói, 2	3	5
LXXIII.		LXXIII.		LXXIII. Kreativitás és harmónia Harmónia és diszharmonia A dinüszoszi és az apollóni (Nietzsche) Arányosság és adekváció (megfelelés, érvényesség, hitelesség) A harmónia megbomlásának cselekvésre készítő feszültsége. Az energia és a reflexió A herosz (Nietzsche) A mesterember (Sztanyiszlavszkij) A virtuális cselekvés: a színész	4	4
LXXIV. Az alkotó küzdelme az anyaggal A téma A mű anyaga A mű anyagának energiája Az anyag artikulálása – a struktúra A tartalom A forma Az ábrázolás jellege A fikció A dokumentum A szerkezet	3	LXXIV. Az alkotó küzdelme az anyaggal Utánzás, „imitáció” (analogonitás) az egyes művészeti ágakban Utalás, jelzés (digitalitás) az egyes művészeti ágakban A tartalom és a forma adekvációja Az ismétlés, a szekvencia és a variáció mint formálási eszköz A színház terapeútikus és esztétikai összetevői A virtuális átélés és az önismeret A feszültségek „kijátszása” – a katarzis Formálás és tárgyiasítás (objektíválás) A színdarabok színházi elemzése	9	LXXIV. Az alkotó küzdelme az anyaggal Élmény és mű Teljesség és fegyelem Széchenyi és Kossuth Petőfi és Arany Dosztojevszkij és Tolsztoj Ady, József Attila és Babits A belső és a külső forma	4	16
LXXV.		LXXV. A kollektív és az egyedi befogadó, 1	2	LXXV. A kollektív és az egyedi befogadó, 2	3	5
LXXVI.		LXXVI. A körülmények, a közönség és a művész (színész) viszonya a történelem folyamán – koronként (összefoglalás)	2	LXXVI.		2
LXXVII.		LXXVII.		LXXVII. A populáris és a magasművészet párhuzamossága és kölcsönhatása a művészetek története folyamán (koronkénti áttekintés)	1	1
LXXVIII.		LXXVIII.		LXXVIII. A nyugati individualisztikus kultúra és művészet útja – a magasművészetben az individuum a kollektívum fölé	2	2

7–8. évfolyam	óra-szám	9–10. évfolyam	óra-szám	11–12. évfolyam	óra-szám	össz.
				kerekedik (koronkénti áttekintés)		
LXXIX.		LXXIX.		LXXIX. A művészettörténet – mint a közönség és a művek kapcsolatának folyamat története (koronkénti áttekintés)	2	2
LXXX.		LXXX.		LXXX. A műalkotás gondolati, morális és esztétikai hatása	6	6
Előírt órák	56	Előírt órák	89	Előírt órák	125	269
Javasolt témakörök	13	Javasolt témakörök	39	Javasolt témakörök	33	85
Szabadon felhasználható órák	5	Szabadon felhasználható órák	20	Szabadon felhasználható órák	27	53
Óraszám összesen	74	Óraszám összesen	148	Óraszám összesen	185	407

2. Egységes, 16 éves, integrált általános humán és egyben művészetoktatási struktúra

Az alábbiakban egy 16 éves, **többfunkciós**, több iskolafajtát összekapcsoló, **egységes** művészeti (színházi és filmművészeti) szakmai képzés modelljét szemléltetjük, a be- és kilépési pontokkal, valamint az iskolatípusok kapcsolódási pontjaival. A tanulmányok 6 éves korban előképzéssel kezdődnek, és 22 éves korban művészeti diplomával végződhetnek. Minden fordulóponton **lehetőség van a ki- és belépésre**. A belépés lehetősége természetesen függ az adottságoktól (tehetségtől). E tekintetben a kockázat a legrosszabb esetben is legfőljebb annyi, hogy a jelentkező nem kerül be a szakmai képzésbe. A kilépéssel kapcsolatban fölmerülhet, hogy nem vesztegette-e fölöslegesen a diák addig az idejét egy meglehetősen speciális előképzéssel. Erre az a válasz, hogy mivel a tanulmányok középpontjában 16 éven keresztül, végig hangsúlyosan a **szocializáció, a kreativitás, a szemléletformálás**, tehát a beilleszkedést elősegítő **általános készség- és ismeretanyag** áll és ez egészül ki (konkrét választások és döntések nyomán) a szorosabban vett szakmai képzés anyagával (vö. 3. és 4. oszlop), némi veszteség csak azt éri, aki **gyökeresen** más irányba fordul (bár az általános műveltsége és látókörének tágassága még az ő boldogulását is hatékonyan elősegíti).

A tervezetben szereplő iskolatípusok: általános vagy középiskola (1–4–6. évfolyam) – középiskola (általános és speciális tagozata), illetve művészeti szakközépiskola (6–8–12. évfolyam) – alapfokú művészetoktatási intézmény 1–2. (előképző), 3–8. (alapfokú évfolyamok), I–IV / 9–12. (továbbképző évfolyamok) – *Az utóbbi iskolatípusba egyébként bármilyen idős korban be lehet lépni.*

A fordulópontokon a kimeneti lehetőségeket a táblázat 6. oszlopa tartalmazza.

☺ – művészeti irányú továbblépés 📖 – nem művészi, de humán értelmiségi irányú továbblépés ⚙️ – egyéb, általános jellegű továbblépés					
életkor, évfolyam	helyszín, intézménytípus	az általános fejlesztés legfőbb irányai (szocializáció)	az általánoshoz kapcsolódó szakmai fejlesztés főbb formái	a fejlesztés eredménye a nem szakirányba továbblépők számára is	a továbblépés lehetséges útjai
6 – 10 év 1 – 4. évfolyam	általános iskola	<ul style="list-style-type: none"> • koncentráció • pontosság • reprodukálás • mozgáskoordináció • tempó- és ritmusérzék • igényes beszéd • együttműködési készségek • fantáziafejlesztés szóban és írásban • játékos ismeretszerzés 	<ul style="list-style-type: none"> • szoktatás • asszociációs játékok • szerepjátékok, bábjáték • anyagformálás (papír, gyurma stb.) • rajzolás, festés • közös éneklés és játék • formációs mozgások zenére (tánc) 	<ul style="list-style-type: none"> • koordinált mozgás • eredményes szocializáció • felszabadult kommunikációs és beszéd-készség • színes reprodukív fantázia 	☺ általános iskola vagy közpiskola (ált. tagozat) ☺ alapfokú művészetoktatási intézmény 📖 általános iskola vagy középiskola (ált. tagozat) ⚙️ általános iskola vagy középiskola (ált. tagozat)
10 – 12 év 5 – 6. évfolyam	általános iskola vagy középiskola alapfokú művészetoktatási intézmény (előképző, illetve alapfok)	Az előbbieken kívül <ul style="list-style-type: none"> • kitartás • határozottság • megbízható memória • a tapasztalatok feldolgozásának készsége • tudatos ismeretszerzés • gyakorlott beszéd- és íráskészség • a fogalmi gondolkodás kezdetei • motívum-felismerés 	Az előbbieken kívül <ul style="list-style-type: none"> • dramatikus játékok • maszk- és bábkészítés • zenés dramatikus játékok • fantáziajátékok zenére • fényképezés • makettkészítés 	Az előbbieken kívül <ul style="list-style-type: none"> • koordinált komplex cselekvés • biztos fellépés • koordinált interakciók • az alkotó fantázia kezdetei 	☺ általános iskola vagy középiskola (művészeti tagozat) ☺ alapfokú művészetoktatási intézmény 📖 általános iskola vagy középiskola (művészeti tagozat) 📖 általános iskola vagy középiskola (ált. tagozat) ⚙️ általános iskola

<p style="text-align: center;">☺ – művészeti irányú továbblépés ☞ – nem művészi, de humán értelmiségi irányú továbblépés ☯ – egyéb, általános jellegű továbblépés</p>					
életkor, évfolyam	helyszín, intézménytípus	az általános fejlesztés legfőbb irányai (szocializáció)	az általánoshoz kapcsolódó szakmai fejlesztés főbb formái	a fejlesztés eredménye a nem szakirányba továbblépők számára is	a továbblépés lehetséges újtjai
					vagy középiskola (ált. tagozat)
12 – 18 év 7 – 12. évfolyam	általános iskola vagy középiskola	Az előbbieken kívül <ul style="list-style-type: none"> koordinált mozgás koordinált akarat önellenőrzés, önfegyelem alkotó jellegű együttműködési készségek konfliktusmegoldás önálló memória-fejlesztési módszerek kreatív reprodukálás lényeglátás jelentés és tartalom felismerése és alkotása motívumalkotás kompozíciós készségek fejlett alkotó fantázia cselekvésben, szóban és írásban egyéni világszemlélet, kiterjedt ismeretek elmélyült tárgyi tudás 	Az előbbieken kívül <ul style="list-style-type: none"> improvizáció formált, kreatív, komplex játékok és kísérletek prózai színjátszás zenés-táncos színjátszás díszlet- és kellékkészítés kamerakezelés, filmek készítése közös éneklés, zenélés művek gördülékeny elemzése humán-informatikai, rendszerszervezési és egyéb interaktív gyakorlatok (a Jefferson-program keretében) 	Az előbbieken kívül <ul style="list-style-type: none"> a konstruktív beilleszkedés igénye és készségei jelentős életerő és életkedv kommunikációs biztonságérzet fantáziagazdag problémamegoldás kudarctűrés sokoldalú érdeklődés perspektívaérvés alkotói öröm 	☺ Színművészeti Főiskola ☺ OKJ-szakvizsga ☺ elhelyezkedés (színháznál, tévéstudiónál stb.) ☺ alapfokú művészetoktatási intézmény (továbbképző) ☞ tudományegyetemek és főiskolák ☯ közép fokú végzettséget igénylő humán munkakör
18 – 22 év alapfokú művészetoktatási intézményben I – IV. illetve 9–12. (továbbképző) évfolyam	alapfokú művészetoktatási intézmény	Az előbbieken kívül <ul style="list-style-type: none"> kialakult világkép, kiemelkedő tárgyi tudás művészi mozgás és beszéd, alkotó képi látás fejlett művészi kifejező-készség automatikus önellenőrzés magas művészetetika követelmények 	Az előbbieken kívül <ul style="list-style-type: none"> teljes mű magas szintű alkotása művek magas szintű elemzése 	Az előbbieken kívül <ul style="list-style-type: none"> alkotókedv és alkotóképesség sikerképesség 	☺ Színművészeti Főiskola ☺ OKJ-szakvizsga ☺ elhelyezkedés színháznál, tévéstudiónál stb. ☞ tudományegyetemek és főiskolák ☯ közép fokú végzettséget igénylő humán munkakör

Három lehetséges példa

Aba – anyja leszázalékolt konyhai dolgozó; nevelőapja közrendőr (édesapja 1994-ben Ausztriába ment dolgozni, majd kiskereskedő lett; 1996-ban elvált)

- 1998 (6–8 éves)** Általános iskolába iratkozik. A tanító néni figyel a gyerekekre: föltűnik neki, hogy Abának színes a fantáziája és szeret szerepelni. Verseket mond kisebb iskola ünnepélyeken.
- 2000 (8–10 éves)** A tanító néni javasolja, hogy iratkozzon be egy művészeti alapiskola 1. előképző évfolyamára, színházi szakra. Szeret ide járni, megállja a helyét. Rendszeresen, egyesületben úszik. Az iskolában angol nyelvtanfolyamra jár.
- 2002 (10–12 éves)** Egy 8 évfolyamos középiskola általános tagozatára iratkozik be. Nem tudja még, hogy milyen pályát válasszon, de a humán tárgyak jobban érdeklik. Továbbra is jár a művészeti alapiskolába. Szeret színpadon lenni. Elhatározza, hogy színész lesz. Az osztályfőnöke bízik benne, de arra buzdítja, hogy a színház mellett az általános tanulmányait se hanyagolja el. Folytatja az úszást, de nem akar versenysportoló lenni. Az iskolában angolt tanul.
- 2004 (12–16 éves)** Osztályfőnöke tanácsára átiratkozik ugyanannak a középiskolának a színházi tagozatára. Párhuzamosan folytatja tanulmányait a művészeti alapiskolában is. Főszerepet kap. Végleg a színészet mellett dönt. Szülei nem ambicionálják különösebben a színészi pályát, tartanak is tőle, de végső fokon hagyják, hogy a belátása szerint cselekedjen, és ebben támogatják is. 13 éves korában megnem megbukik fizikából. Az osztályfőnöke (egyben színháztanára) ösztökélésére és a fizikatanár segítségével javít tanul-

- mányi eredményein a reál tárgyakban. Folytatja az úszást. Az angolt iskolai tantárgyként tanulja.
- 2008 (16–18 éves)** Tanulmányi eredménye stabilizálódott: a reál tantárgyakból 2 és 4 között ingadozik, a humán tárgyakból 4–5 körül. A színházi tárgyakban kiemelkedő. 16 éves korában abbahagyja az úszást, és nyelvvizsgát tesz. A művészeti alapiskolába már csak vendégszerepelni jár vissza (egy kisebb produkciót rendez is). Az általános tanulmányi eredményén javítania kell. Figyelmét a barátnője is elvonja. Néhány színházi kudarc éri, meginog a pályaválasztásában. Tanárai és csodált színháztanára segítik, hogy kikecmeregjen a válságból.
- 2010 (18–22 éves)** Emelt szintű, *jó* minősítésű érettségit tesz. Fakultatív tárgyként színházból érettségizik. A barátnőjével együtt a Színművészeti Főiskola színész szakára jelentkezik. Öt felveszik.
- 2014 (22 éves)** Színészdiplomát kap.

Zita – anyja korábban adminisztrátor, jelenleg nevelőapjával együtt kisvállalkozó (édesapja taxis, 1997-ben váltak el)

- 1998 (6–10 éves)** Általános iskolába iratkozik. A tanító néni figyel a gyerekekre: föltűnik neki, hogy Zita jól mozog és színes a fantáziája, időnként külön szorgalmi feladatokkal bízza meg és javasolja, hogy iratkozzon be egy művészeti alapiskola 1. előképző évfolyamára, balett szakra. Magán nyelvtanárnál németül és angolul tanul.
- 2002 (10–12 éves)** Egy 8 évfolyamos középiskola művészeti tagozatára, zenés színházi szakra iratkozik be. Továbbra is jár a művészeti alapiskolába. Szeret táncolni és színpadon lenni. Anyja nagy jövőt szán neki a színpadon. Az osztályfőnöke óvja ugyan őket a túlzott reményektől, de látja, hogy Zitának fontos a tánc és a szereplés, ezért arra buzdítja, hogy a színház mellett az általános tanulmányait se hanyagolja el. A nyelvet most már az iskolában tanulja.
- 2004 (12–16 éves)** Folytatja tanulmányait a középiskola színházi tagozatán. Párhuzamosan a művészeti alapiskolába is jár. A középiskolában részt vesz az iskolaújság szerkesztésében. A tanulmányi eredményei egyre jobbak.
- 2008 (16–18 éves)** Tanulmányi eredménye jó, bár inkább a humán tantárgyakból jeleskedik és figyelmét valamelyest elvonja a barátjával való időnként viharos érzelmi viszonya. Mivel az újságírás jobban vonzza, az írás és az élet is egyre több időt kíván tőle, lemond művészi álmairól, és átiratkozik ugyanannak a középiskolának az általános tagozatára. Az iskolaújság szerkesztője lesz. Diákigazgatóvá választják. A művészeti alapiskolába továbbra is jár (a színházi szakról kimarad, a táncot már inkább csak a testmozgás kedvéért folytatja). Novellákat és színdarabokat kezd írni. Közös előadást rendez művészeti és középiskolai társával.
- 2010 (18–22 éves)** Emelt szintű, *jeles* minősítésű érettségit tesz. Fakultatív tárgyként színházból és táncból is érettségizik. A bölcsészkar kommunikáció szakára jelentkezik, ahová második nekifutásra fel is veszik.
- 2014 (22 éves)** Diplomát kap, és rögtön egy magazinnál újságíró-gyakornoki állást is.

Marietta – anyja önkormányzati tisztviselő, apja kisvállalkozó

- 1998 (6–12 éves)** Általános iskolában és egyidejűleg egy művészeti alapiskola 1. előképző évfolyamán, színházi szakon kezdi meg tanulmányait, ahol a két éves előképző után elkezd az alapfok évfolyamait.
- 2004 (12–16 éves)** Egy 6 évfolyamos középiskola művészeti tagozatára, zenés színházi szakra iratkozik be. Továbbra is jár a művészeti alapiskolába. Szeret színpadon lenni.
- 2008 (16–18 éves)** Tanulmányi eredménye kielégítő, bár inkább a humán tantárgyakból jeleskedik, és figyelmét valamelyest elvonja az intenzív érdeklődés a fiúk iránt. A tanulmányi eredménye romlani kezd, a színházi tanulmányokban viszont egyre sikeresebb. Sok minden iránt érdeklődik, zenél, verseket ír, rajzol, de fegyelmezetlen, szétszórt, ezért a tanulmányi eredményein nem látszanak meg képességei és sokoldalú tájékozottsága. Az érettségi évében megbukik matematikából, ezért csak később érettségizhet.
- 2010 (18–22 éves)** Dolgozni kezd, de folytatja tanulmányait a művészeti iskola 1. továbbképző évfolyamán, miközben egy színvonalas alternatív színházi társulat munkájában is részt vesz. Pótérettségit tesz, *közepes* eredményen. Egy filmben jelentős szerepet kap.
- 2014 (22 éves)** A művészeti iskola 4 továbbképző évfolyamának elvégzése, 12 év művészeti alapiskolai tanulmányok után és a színházi működés meg a filmszerep sikereivel a háta mögött színész-szakmai vizsgát tesz, amely alapján azonnal szerződteti a kaposvári színház, egyelőre kisebb szerepekre.